

Interreg Rakousko–Česko

2021–2027

ZMĚNA KLIMATU MĚNÍ TRÁVNÍKY

Klimatická změna zasahuje města i volnou krajinu. Horko a sucho ovlivňují každodenní fungování městských trávníků i přirozených travních porostů.

Trávníky vysychají, mění se jejich složení, klesá diverzita a s tím i jejich schopnost plnit důležité ekologické funkce. Ve městech, kde tvoří až 75 % zelených ploch, to znamená výrazný problém. V krajině mezitím

v důsledku zarůstání nebo intenzivního hospodaření ubývá druhově pestrých luk a pastvín – přirozených stanovišť mnoha ohrožených rostlin a živočichů.

Současná podoba trávníků a způsob jak se o ně pečuje jsou neudržitelné. Potřebujeme nové přístupy, které budou založené na ekologických principech a budou udržitelné i v budoucnosti.

KDO JSME A CO DĚLÁME?

Přeshraniční projekt PannFlora (Interreg Rakousko–Česko 2021–2027) propojuje odborníky z České republiky a Rakouska, kteří společně hledají nové možnosti pro ekologickou obnovu a udržitelnou péči o trávníky s využitím původních druhů rostlin.

Projekt se zaměřuje na panonskou oblast – tedy území Jihomoravského kraje, Dolního Rakouska a Vídně. Trávníky zde čelí

podobným výzvám jako ve zbytku střední Evropy, jen o něco dříve a intenzivněji.

Cílem je vyvinout ekologicky funkční, dlouhodobě udržitelné a klimaticky odolné trávníky pro sídla i krajinu. Projekt podporuje mezinárodní spolupráci a spojuje lidi z různých oborů – od výzkumu, praktické ochrany přírody, krajinářské architektury a produkce osiva až po samotné obce, správu zeleně a veřejnost.

ČTYŘI PILÍŘE PRO LEPŠÍ TRÁVNÍK

1. Vybíráme druhy, které zvládnou náročné podmínky Panonské oblasti.

Nejen zástupce trav, ale především ty, které v panonském klimatu obstály po staletí včetně kvetoucích bylin. Z těchto původních rostlin vytváříme nové osevní směsi a sledujeme, jak si vedou v reálných podmínkách.

2. Hledáme způsoby, jak o trávníky pečovat jinak.

Ne tak, aby byly bezchybně posečené, ale tak, aby dlouhodobě fungovaly. Ověřujeme přístupy, které posilují jejich odolnost, podporují biodiverzitu a přitom nezatěžují životní prostředí ani rozpočet.

3. Zakládáme ukázkové pilotní plochy, které slouží jako živé laboratoře.

Sledujeme, jak porosty vstávají, rostou a kvetou – a jak reagují na výkyvy počasí nebo různé režimy péče. Zároveň jsou ukázkou pro všechny kolemjdoucí a “živou učebnicí” pro ty, kteří se o trávníky starají.

4. Všechno, co vyzkoumáme, sdílíme volně dál.

Připravujeme metodiky, pořádáme volně přístupné workshopy, publikujeme články. Na konci projektu navíc nabídneme i osivo, díky němuž se budou moci nové trávníky vyset i na další místa.

Interreg Österreich–Tschechien

2021–2027

DER KLIMAWANDEL VERÄNDERT UNSERE RASENFLÄCHEN

Der Klimawandel betrifft sowohl Städte als auch die freie Landschaft. Hitze und Trockenheit beeinträchtigen das tägliche Funktionieren städtischer Rasenflächen ebenso wie natürlicher Wiesen und Weiden. Die Rasenflächen trocknen aus, ihre Artenzusammensetzung verändert sich, die Biodiversität nimmt ab – und damit auch ihre Fähigkeit, wichtige ökologische Funktionen zu erfüllen. In Städten, wo sie bis zu 75 % der Grünflächen ausmachen,

stellt das ein ernsthaftes Problem dar. Gleichzeitig verschwinden in der Landschaft durch Verbuschung oder intensive Nutzung zunehmend artenreiche Wiesen und Weiden – natürliche Lebensräume vieler gefährdeter Pflanzen und Tiere. Die derzeitige Gestaltung und Pflege von Rasenflächen ist nicht nachhaltig. Wir brauchen neue Ansätze, die auf ökologischen Prinzipien beruhen und auch in Zukunft tragfähig sind.

WER WIR SIND UND WAS WIR TUN?

Das grenzüberschreitende Projekt PannFlora (Interreg Österreich–Tschechien 2021–2027) bringt Expert*innen aus beiden Ländern zusammen, die gemeinsam neue Wege zur ökologischen Erneuerung und nachhaltigen Pflege von Rasenflächen mit heimischen Pflanzenarten entwickeln. Der Fokus liegt auf der pannonischen Region – also auf dem Gebiet von Südmähren, Niederösterreich und Wien. Hier sind die Rasenflächen ähnlichen Herausforderungen ausgesetzt wie im übr-

igen Mitteleuropa – nur früher und intensiver. Ziel ist es, ökologisch funktionale, nachhaltige und klimafitte Rasenflächen für Stadt und Landschaft zu entwickeln. Das Projekt fördert internationale Zusammenarbeit und bringt Menschen aus verschiedenen Bereichen zusammen – von Forschung, Naturschutz, Landschaftsarchitektur und Saatgutproduktion bis hin zu Gemeinden, Grünraumpflege und interessierter Öffentlichkeit.

VIER SÄULEN FÜR BESSERE RASENFLÄCHEN

- 1. Artenwahl.** Wir nutzen Pflanzenarten, die den anspruchsvollen Bedingungen der pannonischen Region standhalten. Neben Gräsern setzen wir vor allem auf heimische, blühende Kräuter, die sich hier über Jahrhunderte bewährt haben. Aus diesen entwickeln wir neue Saatgutmischungen und testen sie unter realen Bedingungen.
- 2. Pflegeansätze.** Wir suchen nach alternativen Wegen der Rasenpflege. Nicht perfekt gestutzt – sondern so, dass sie langfristig funktionieren. Wir testen Pflegemethoden, die die Widerstandskraft stärken, die Biodiversität fördern und dabei Umwelt und Gemeindebudget schonen.
- 3. Pilotflächen.** Wir legen Modellflächen an, die als „lebende Labore“ dienen. Wir beobachten, wie die Pflanzen keimen, wachsen, blühen – und wie sie auf Wetterextreme oder verschiedene Pflegemethoden reagieren. Gleichzeitig bieten sie allen Vorbeigehenden einen sichtbaren Eindruck und dienen als lebendiges Lernfeld für die Praxis.
- 4. Wissen teilen.** Alles, was wir erforschen, geben wir offen weiter. Wir erstellen Leitfäden, organisieren frei zugängliche Workshops und veröffentlichen unsere Erkenntnisse. Am Ende des Projekts bieten wir auch Saatgut an, mit dem neue Rasenflächen an weiteren Orten entstehen können.